

Streszczenie rozprawy doktorskiej pt.:

„Turystyka sportowa w przestrzeni miejskiej Łodzi”

W ostatnich latach widoczna jest intensyfikacja ruchu ściśle związanego ze sportem. Ruch ten powoduje wzrost popularności turystyki sportowej wśród innych form aktywności turystycznych. W odniesieniu do długości zjawiska pojęcie turystyki sportowej jest jednak stosunkowo nowe. Wspomniany ruch związany ze sportem i z turystyką sportową zauważalny jest szczególnie w miastach, w tym również w Łodzi. Turystyka sportowa stanowi także dużą szansę dla miast na poprawę wizerunku wśród potencjalnych osób odwiedzających. Celem poszczególnych miast powinno być więc umiejętne wykorzystanie własnego potencjału sportowego w prowadzeniu działań promocyjnych.

Problem badawczy niniejszej pracy stanowiło zjawisko turystyki sportowej w przestrzeni miejskiej Łodzi. Rozpoczynając badania terenowe i rozważania związane z tematyką rozprawy przyjęto definicję turystyki sportowej sformułowaną przez H. Gibson (1998). Zgodnie z tą definicją turystyka sportowa jest to podróż poza miejsce stałego zamieszkania w celu podejmowania aktywności sportowej dla rekreacji lub współzawodnictwa, podróż w celu oglądania popularnych i elitarnych widowisk sportowych, jak również podróż w celu odwiedzenia atrakcji sportowych, takich jak: hale i aleje sław sportu, parki i stadiony sportowe, muzea sportu itp.

Ponadto problem badawczy niniejszej pracy stanowiły zależności zachodzące pomiędzy poszczególnymi elementami kształtującymi turystykę sportową w przestrzeni miejskiej Łodzi. Do elementów tych zaklasyfikowano sportową przestrzeń Łodzi, w tym kreujące ją: obiekty infrastruktury sportowej, wydarzenia sportowe organizowane w Łodzi oraz łódzkie podmioty i instytucje sportowe odpowiedzialne za funkcjonowanie sportu w mieście. Dodatkowo jako element kształtujący turystykę sportową w Łodzi uznano też organizowane wydarzenia sportowe, działania promocyjne oraz stymulatory i bariery rozwoju tej formy aktywności turystycznej.

Zasięg przestrzenny badań objął administracyjne granice miasta Łodzi, jak również miejscowości stałego zamieszkania ankietowanych i polskie miasta brane pod uwagę przy analizie porównawczej sportowych przestrzeni.

Na potrzeby niniejszej pracy sformułowano następujące hipotezy badawcze:

1. Rozwój infrastruktury sportowej oraz wzrost liczby organizowanych wydarzeń sportowych w Łodzi w niewielkim stopniu przyczyniają się do rozwoju turystyki, bowiem nie wpływają w istotny sposób na wykorzystanie walorów oraz elementów infrastruktury turystycznej niezwiązanych ze sportem.
2. Organizacja wielkich i wyróżniających wydarzeń sportowych nie poprawia wizerunku Łodzi wśród odwiedzających.

Nadrzędnym celem pracy była weryfikacja hipotez badawczych. Ponadto wyznaczono również następujące cele poznawcze, metodologiczne i aplikacyjne:

Cele poznawcze:

- charakterystyka zjawiska turystyki sportowej w przestrzeni miejskiej Łodzi i pokrewnych z nią zjawisk, m.in. fanoturystyki i *groundspottingu*,
- określenie roli i miejsca turystyki sportowej wśród innych form aktywności turystycznych uprawianych na obszarze Łodzi,
- określenie stymulatorów i barier rozwoju turystyki sportowej w przestrzeni miejskiej Łodzi,
- określenie wpływu wydarzeń sportowych organizowanych w Łodzi na kształtowanie wizerunku miasta wśród odwiedzających,
- charakterystyka działań promocyjnych związanych z turystyką sportową i organizowanymi w Łodzi wydarzeniami sportowymi,
- określenie zasięgu przestrzennego zjawiska turystyki sportowej w przestrzeni miejskiej Łodzi,
- przegląd dotychczasowych definicji pojęcia turystyki sportowej i próba wykreowania syntetycznej definicji na podstawie przeprowadzonych analiz i badań terenowych,
- usystematyzowanie i uporządkowanie terminologii związanej z pojęciem turystyki sportowej.

Cele metodologiczne:

- opracowanie autorskiej definicji pojęcia turystyki sportowej,
- opracowanie autorskiej klasyfikacji pojęcia turystyki sportowej.

Cele aplikacyjne:

- przygotowanie kompendium wiedzy dotyczącego obecnego stanu zjawiska turystyki sportowej w przestrzeni miasta, możliwego do wykorzystania przez władze miejskie oraz łódzkie organizacje sportowe i turystyczne,
- opracowanie rekomendacji dla władz Łodzi oraz łódzkich organizacji sportowych i turystycznych dotyczących możliwości rozwoju turystyki sportowej.

Do głównych metod badawczych wykorzystanych na potrzeby niniejszej pracy należały: wywiady kwestionariuszowe przeprowadzone podczas wybranych wydarzeń sportowych organizowanych w Łodzi w latach 2019-2022, wywiady eksperckie dotyczące zjawiska turystyki sportowej w Łodzi oraz badanie fokusowe dotyczące terminologii turystyki sportowej. Dodatkowo dokonano także kwerendę literatury związanej z: turystyką sportową, łódzką przestrzenią sportu oraz innymi pokrewnymi zagadnieniami odnoszącymi się do tematyki pracy. Ponadto przeprowadzono też inwentaryzację obiektów kształtujących łódzką infrastrukturę sportową.

Zrealizowany proces badawczy oraz zebrany materiał źródłowy umożliwił autorowi zweryfikowanie hipotez badawczych oraz zrealizowanie większości założonych celów pracy. Sformułowane hipotezy badawcze zweryfikowano następująco:

1. Rozwój infrastruktury sportowej oraz wzrost liczby organizowanych wydarzeń sportowych w Łodzi w niewielkim stopniu przyczyniają się do rozwoju turystyki, bowiem nie wpływają w istotny sposób na wykorzystanie walorów oraz elementów infrastruktury turystycznej niezwiązanych ze sportem – hipoteza potwierdzona w całości,
2. Organizacja wielkich i wyróżniających wydarzeń sportowych nie poprawia wizerunku Łodzi wśród odwiedzających – hipoteza potwierdzona częściowo.

Przeprowadzona procedura badawcza oraz uzyskane wyniki badań terenowych pokazały, że turystyka sportowa w przestrzeni miejskiej Łodzi występuje, jednak jest to zjawisko marginalne. W porównaniu z innymi formami aktywności turystycznych cieszy się ona mniejszą popularnością. Zjawisko to w przestrzeni miejskiej Łodzi postrzegane jest przede wszystkim przez pryzmat rozwoju infrastruktury sportowej, jak również rosnącej liczby organizowanych wydarzeń sportowych. Biorąc pod uwagę zasięg przestrzenny, zjawisko turystyki sportowej występuje w większej części obszaru Łodzi, jednak w największym stopniu w centralnej i zachodniej części miasta. W przypadku Łodzi również organizowane wydarzenia sportowe generują niewielki ruch turystyczny. Przeprowadzone badania terenowe wykazały także, że największą barierą rozwoju turystyki sportowej w Łodzi są działania promocyjne. Poprawa tego

elementu z pewnością może zwiększyć popularność tej formy aktywności turystycznej, zwłaszcza przy okazji organizowanych wydarzeń sportowych.